

ÜNİVERSİTE BİZİM, BİZ ÜNİVERSİTEYİZ!

2009–2010 öğretim yılı açılıyor. 12 Eylül darbesinden 29 yıl sonra, Türkiye üniversiteleri hâlâ bu darbenin ürünü olan YÖK tarafından yönetilmektedir. Baskıcı, yasakçı, otoriter bir zihniyetin yansıması olan YÖK kuruluşundan bugüne üniversiteleri aynı zamanda sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yapılandırmaya çalışmaktadır. Söz konusu yeniden yapılandırma girişimleri son dönemde, Dünya Bankası tarafından dikte edilen eğitim reformu(!) projeleri ve bir Avrupa yükseköğretim alanı yaratmayı amaçlayan Bologna Süreci çerçevesinde AKP hükümeti eliyle yürütülmektedir. Uygulanan politikalar; eğitimi ve bilimi metalaştırmakta, üniversiteleri şirketleştirmekte, üniversite bünyesindeki ilişkileri vahşi rekabet üzerine inşa ederek yabancılaştırmayı artırmakta, üniversite emekçilerinin iş güvencesini yok etmekte, üniversiteyi geniş halk kesimlerinin değil egemenlere hizmet eden kurumlar haline getirmektedir.

Bugün Türkiye'deki üniversite sistemi, YÖK Kanunu ve onun hayat verdiği kurumsal yapı sayesinde üniversitedeki her türlü eleştirel sesi kesmek üzere tasarlanmıştır. YÖK mevzuatı, öğrenciler ve öğretim elamanlarının kontrol altında tutulması, disipline edilerek itaat altına alınması gereken potansiyel tehditler olarak görüldüğünün en bariz göstergesidir. İşte muhaliflerin itiraz olanaklarının kısıtlanarak üniversitenin dikensiz gül bahçesine çevrilmeye çalışıldığı böylesi bir yapı içinde üniversitelerin ticarileşmesi yolunda ciddi adımlar atılmıştır.

Üniversiteler piyasa ile giderek artan ölçüde bütünleşmiş; kamusal kaynaklarla finanse edilen bilimsel faaliyetin yerini şirketlerin sponsorluğunda yapılan kâr amaçlı projeler, sertifika programları, paralı lisans ve lisansüstü programlar almıştır. Bilim-sanayi işbirliği adı altında gündeme getirilen teknoparklar, kamunun araştırma-geliştirme potansiyeline hiçbir katkı sunmadığı gibi sermayeye kayıt dışı, düşük ücretli, esnek istihdam imkânları sunan ve vergi kolaylıkları sağlayan birimler olmuştur. Özel üniversitelerin sayısı artarken; kamu üniversiteleri de artık paralı hale gelmiştir: Yüksek oranlı harçlar, paralı yurtlar, ikinci öğretim programları, yaz okulları, üniversite hastanelerinde paralı muayene ve tedavi vb. Bugün artık üniversitelerde her şeye ve herkese, döner sermayeye katkısı oranına göre değer verilmektedir.

Üniversitelerin ticarileştirilmesi/piyasalaştırılması süreci, üniversitedeki istihdam biçimlerini de etkilemiş, birçok hizmet taşeronlaştırılmıştır. Öte yandan başta araştırma görevlileri olmak üzere akademik personelin iş güvencesi de ortadan kaldırılmıştır. İş güvencesinin ortadan kaldırılmasıyla akademik özgürlükler ipotek altına alınmakta, muhalif ve eleştirel bilim insanlarının resmi ve egemen ideolojiye, YÖK sisteminin otoriter-hiyerarşik yapısına ve üniversitelerdeki gerici-piyasacı dönüşüme karşı ses çıkarmaları engellenmeye çalışılmaktadır.

Bu gidişata “Dur!” diyebilecek olan ise, tüm üniversite bileşenlerinin ve özerk-demokratik üniversite talebine duyarlı bütün toplumsal kesimlerin ortak ve örgütlü mücadelesidir.

NE İSTİYORUZ!

- Tüm üniversite emekçilerine koşulsuz iş güvencesi sağlanmalıdır. Taşeronlaştırmaya son verilmelidir.
- Araştırma görevlilerinin iş güvencesini yok eden 50/d maddesi kaldırılmalıdır.
- Öğrencilerin ucuz işgücü olarak üniversitelerde çalıştırılmasına son verilmelidir.
- Harç adı altında öğrencilerden alınan katkı payları, emekçi ve yoksulların yükseköğretime ulaşması önünde bir engeldir, tamamen kaldırılmalıdır. Öğrencilere eğitim ve araştırma materyalleri, barınma, beslenme ve ulaşım parasız sağlanmalıdır.
- Farklı dil, kültür ve kimliklerin eğitim süreçleri içinde kendilerini ifade edebilmelerinin önü açılmalıdır. Anadilde eğitim esas alınmalıdır.
- Bireyci, rekabetçi bilgi üretimi yerine kolektif bilimsel üretim; bilginin özel mülkiyeti yerine kamusal mülkiyeti esas olmalıdır.
- Bologna Süreci yoluyla eğitimin uluslararası bir meta haline getirilmesinin önüne geçilmelidir.
- Üniversitenin kendi kaynaklarını yaratması adı altında yürütülen özelleştirme uygulamalarına son verilmelidir. Yükseköğretimde özelleştirme yerine kamu finansmanı esas alınmalı, genel bütçeden ayrılan pay artırılmalıdır. Üniversite bünyesinde ticarî amaçla faaliyet gösteren dernekler, vakıflar ve merkezler kapatılmalıdır.
- Üniversite emekçilerinin ücretleri ve araştırma fonları artırılmalıdır.
- Yeni özel/vakıf üniversitelerinin açılmasına izin verilmemeli, var olanlar kamulaştırılmalıdır.
- YÖK lağvedilmeli; üniversitelerde karar alma süreçleri demokratikleştirilmeli, üniversiteler, tüm üniversite bileşenlerinin katılımıyla yönetilmelidir.
- Tüm üniversite emekçilerinin toplu sözleşmeli, grevli sendika hakkı tanınmalıdır.

ÖZGÜR BİLİM-ÖZERK DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE TÜM ÜNİVERSİTE EMEKÇİLERİ SAFLARA

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ

EĞİTİM SEN

